

Mārupes novada pašvaldības Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sēde

SĒDES PROTOKOLS Nr. 4/2024

DATUMS: 2024. gada 28. novembrī

SĒDE SĀKAS: plkst. 18:00

VIETA: Jauniešu centrs "Hēlijs", Dreimaņu iela 12, Mārupe

PADOMES SASTĀVS (piedalās):

1. **Ilze Žunde**, Mārupes novada Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūras mārketinga speciāliste,
2. **Patrīcija Vēvere-Boša**, Mārupes novada Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūras tūrisma speciāliste,
3. **Jūlija Sveženceva**, Mārupes novada Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūras Tūrisma informācijas un amatu mājas vadītāja,
4. **Arta Vigule**, Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītājas vietniece kultūras jomā,
5. **Elīna Brigmane**, Biedrība "Pierīgas tūrisma asociācija",
6. **Zane Dūšele**, Biedrība "Pierīgas Partnerība",
7. **Uģis Pinete**, "Coffee STOP" pārstāvis,
8. **Rolands Janeks**, Mārupes novada iedzīvotājs,
9. **Miķelis Jakunovs**, Mārupes novada iedzīvotājs,
10. **Agita Gancone**, Mārupes novada iedzīvotāja,
11. **Rūta Skujeniece**, Mārupes novada iedzīvotāja,
12. **Mārtiņš Roze**, Mārupes novada iedzīvotājs,
13. **Gunta Lielkāja**, Mārupes novada iedzīvotāja.

PIEAICINĀTIE (piedalās):

14. **Ilze Krēmere**, Izpilddirektores vietniece attīstības un vides jautājumos, Attīstības un plānošanas pārvaldes vadītāja,
15. **Agnese Jankuna**, Izpilddirektore.

PADOMES SASTĀVS (nepiedalās):

1. **Kristaps Kunrads**, LU Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava "Babīte",
2. **Raimonds Olekšs**, Viesnīca un ģimenes restorāns "Irbēni",
3. **Irina Millere**, SIA AV "Apsaimniekotājs",
4. **Daiga Kiopa**, Mārupes novada iedzīvotāja,
5. **Elīna Korne**, Mārupes novada iedzīvotāja.

DARBA KĀRTĪBA:

- 1) Izmaiņas padomes sastāvā;
- 2) Aktualitātes tūrismā;
- 3) Aktualitātes kultūras stratēģijas izstrādē – diskusija;
- 4) Pierīgas tūrisma asociācijas un Rīgas plānošanas reģiona aktualitātes;
- 5) Jauns tūrisma maršruts – diskusija.

Norise. Sanāksme notiek jauniešu centrā "Hēlijs". E. Brigmane iepazīstina ar sēdes darba kārtību.

1) Izmaiņas padomes sastāvā.

E. Brigmane ziņo, ka Mārupes novada iedzīvotāja Elīna Korne ir informējusi par vēlmi izstāties no Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sastāva. *E. Brigmane aicina* balsot par E. Kornes izslēgšanu no Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sastāva.

Vienbalsīgi balsojot “PAR”, nolemj izslēgt E. Korni no Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sastāva.

2) Aktualitātes tūrismā.

P. Vēvere-Boša iepazīstina ar šī gada lielākajām aktualitātēm un paveiktajiem darbiem tūrisma jomā. Stāsta par trim atjaunotajiem dabas vērtību velo maršruta stendiem Mārupes pilsētā un pagastā, jauno tūrisma informācijas stendu Piņķos, izveidoto pastaigu maršrutu māmiņām ar bērnu ratiņiem un pavasarī izveidoto audio gidu “Stāstu līkločos no Mārupes līdz Skultei”, piebilstot, ka audio gids bezmaksas pieejams aplikācijā *Izi.travel*.

Informē, ka šogad uzstādīti vēl divi publiskie grāmatu maiņas punkti Spuņciemā pie Salas sākumskolas un Jaunmārupē pie Švarcenieku muižas, piebilstot, ka trešais grāmatu maiņas punkts jau atradās Mārupē blakus Tūrisma informācijas un amatu mājai. Stāsta par jaunizveidoto disku golfa laukumu Piņķos blakus Piņķu ūdenskrātuvei, iespējām Mārupes novada Tūrisma informācijas un amatu mājā iegādāties Sv. Jēkaba ceļa svētceļnieku pases un saņemt zīmogu, un izveidoto sadarbību ar RIX Rīgas lidostu par Mārupes novada tūrisma karšu izvietojumu Apmeklētāju centrā. Ņemot vērā to, ka Mārupes novada pašvaldība ir Pierīgas tūrisma asociācijas biedrs, piemin asociācijas šogad izstrādāto mobilo aplikāciju *Exit Rīga*, kurā vienuviet pieejama informācija par Pierīgas tūrisma piedāvājumu.

Noslēgumā piemin šogad noorganizētos tūrisma pasākumus, kā piemērus minot Aktīvās tūrisma sezonas atklāšanas un noslēguma pasākumus un trīs foto orientēšanās pasākumus, kas norisinājās no jūnija līdz augustam. Piebilst, ka Mārupes novada Tūrisma informācijas un amatu mājā šogad norisinājās arī dažādas tematiskas meistarklases.

3) Aktualitātes kultūras stratēģijas izstrādē - diskusija.

A. Vigule iepazīstina ar aktualitātēm kultūras stratēģijas izstrādē. Informē par ievākto datu periodu, kas bija no 2024. gada aprīļa līdz oktobrim, un izmantotajām metodēm – diskusijām, intervijām un anketēšanu, kurās kopā tika iegūti dati no 290 dalībniekiem.

Iepazīstina ar apkopoto SVID analīzi.

- **Stiprās puses** – atbilstoši finansiālie resursi, Dziesmu un deju svētku tradīcijas un amatiermākslas kolektīvi, iedzīvotāji un cilvēkresursi, baznīcas, veiktie ieguldījumi modernas infrastruktūras pilnveidošanai mūzikā un mākslā, izdotās trīs grāmatas par Mārupes novada vēsturi, sabiedriskais transports uz un no Rīgas, iedzīvotāju skaita pieaugums un pozitīva demogrāfija, plašs un regulārs kultūras pasākumu piedāvājums, Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes funkcijas, laba sadarbība skolām ar bibliotēkām, iestāžu vadītāju un darbinieku profesionālisms, Tūrisma un kultūrvides konsultatīvā padome un profesionālas ievirzes kultūrizglītības iestādēs.

- **Vājās puses** – infrastruktūras nepietiekamība Dziesmu svētku pamatfunkciju nodrošināšanai un dažādu iekštelpu pasākumu organizēšanai, brīvā laika pavadīšanas vietu ar kultūras vērtību trūkums, mobilitāte, administratīvā centra neesamība, iedzīvotāju piederības sajūtas novadam nepietiekamība, nav koncepcijas pilsētvides mākslas un dizaina objektu izvietojumam, telpu nepietiekamība Babītes un Salas bibliotēkām, bibliotēkas neesamība Mārupes pilsētā, brīvdabas estrādes neesamība, maz starptautiski sadarbības projekti, neizmantotas tehnoloģisko inovāciju iespējas, novadpētniecības muzeja neesamība, neizdevīgas lokācijas pašvaldības īpašumiem, kurās vedot jaunas kultūrvietas, telpu neesamība virs 250 cilvēku auditorijai un izstāžu zāļu trūkums.
- **Iespējas** – unikālu kultūras produktu veidošana, Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūra, ilgstoši strādājošie darbinieki, kultūrvēsturiskā mantojuma plašāka izmantošana, starptautiska mēroga kultūras pasākumu organizēšana, kultūras darbinieku profesionālā tālākizglītība un jaunu speciālistu piesaiste, kultūras piedāvājuma dažādošana un inovāciju sekmēšana, apkaimju pasākumi, lielais novada iedzīvotāju skaits, novada tēla veidošana, muzeja attīstība “Vietvalžos”, 2024. gadā noslēgtais sadraudzības līgums ar Ukrainas pilsētu, veicināt kultūras piedāvājumu sabiedrībai atbilstoši to interesēm, aktīvi iedzīvotāji, Dziesmu un deju svētku tradīciju izmantošana un Švarceniņu muiža.
- **Draudi** – valsts atbalsta trūkums, pārāk plaša novada teritorija, kā rezultātā neveidojas vienota piederības sajūta, rūpnieciskās un privātās apbūves savīšanās, globalizācija, darbinieku vecums, pasākumu pārbagātība, netiek koordinēta vēstures procesu saglabāšana, kā arī normatīvo aktu prasības.

Iepazīstina ar izstrādāto vīziju, stratēģiskajiem mērķiem un uzdevumiem, kā arī attīstības pamatvirzieniem – 1) iekļaujoša kultūrvide: pieejamība un līdzdalība, 2) jauna kultūrtelpa, esošo kultūrtelpu attīstība un infrastruktūra, 3) sadarbība ar Latvijas un starptautiskiem partneriem, 4) kultūras piedāvājuma daudzveidība un izaicinājumi, 5) pārvaldība. Informē par katrā attīstības pamatvirzienā iekļautajiem uzdevumiem. Noslēgumā iepazīstina ar Mārupes novada kultūras resursu karti.

Diskusijā piedalās R. Skujeniece, A. Vigule, U. Pinete, E. Brigmane, I. Krēmere, A. Jankuna, Z. Dūšele un J. Sveženceva.

Ņemot vērā teritoriju trūkumu, kurās veidot jaunas kultūrvietas, R. Skujeniece iesaka iespējas meklēt partnerībās, kā arī vairāk fokusēties uz jauniešu mērķauditoriju, piemēram, izveidot radošos kvartālus, kā piemēru minot Tallinas ielas kvartālu Rīgā.

Tiek diskutēts par potenciālām radošā kvartāla un multifunkcionālā kultūras centra izveides vietām un izaicinājumiem to izveidē, kā arī par šī brīža prioritātēm.

A. Jankuna uzsver, ka šobrīd vairākas esošas kultūrvietas jau tiek attīstītas – Babītes Kultūrizglītības centra filiāle Salas pagastā “Vietvalži”, pieminot Sīpolu svētkus kā unikālu novada pasākumu, kā arī Konrādu skvēru, kuru nākotnē plānots attīstīt. A. Vigule stāsta par iegūto pieredzi kultūrtelpu izveidē Tallinā, Igaunijā.

Tiek diskutēts par apkaimju iesaistīšanu pasākumu organizēšanā, tādējādi apvienojot resursus. E. Brigmane jautā, kā jaunizstrādātajā stratēģijā tiks iesaistīti novada meistari un mākslinieki, uz ko tiek atbildēts, ka iegūstot datus, ir apzinātas arī novada meistarību vajadzības.

4) Pierīgas tūrisma asociācijas un Rīgas plānošanas reģiona aktualitātes.

E. Brigmane iepazīstina ar Rīgas plānošanas reģiona aktualitātēm, stāstot par šobrīd īstenotajiem *Interreg* projektiem – projektu “SLOWDOWN” (Lēnā tūrisma veicināšana ilgtspējīgai vietējās

ekonomikas attīstībai un labklājībai) un projektu “*OpenRegioCulture*” (Kultūras resursu pieejamības uzlabošana cilvēkiem ar invaliditāti). Projektu mērķis ir veicināt politikas dokumentu pilnveidi, fokusējoties uz tūrisma lēnināšanu un piekļūstamību. Piemin arī projektu “Dārza pērles” kā ietvaros tika veikta pilotrisinājuma īstenošana – piekļūstamības uzlabojumi rododendru izmēģinājumu un selekcijas audzētavā “Babīte”.

Turpina ar Pierīgas tūrisma asociācijas aktualitātēm, pieminot digitālo komunikācijas stratēģiju, sociālo mediju mārketinga aktivitātes, sarunu sēriju “Saimnieku stāsti”, Vēstnešu kampaņu, mobilo aplikāciju *Exit Rīga*, mārketinga vizītes piedzīvojumu, iekļaujoša un ilgtspējīga tūrisma tematikā, kā arī plānoto interaktīvās spēles izstrādi. Piebilst, ka ir izstrādāta arī ilustratīva tūrisma karte, kurā attēloti Pierīgas novadu populārākie tūrisma objekti.

Informē par Pierīgas tūrisma sadarbības tīklu, iesaistītajiem sadarbības partneriem un ieguvumiem uzņēmējiem dalībai tīklā. Noslēgumā padomes sēdes dalībniekiem tiek parādīts jaunais *Exit Rīga* zīmola reklāmas video.

Diskusijā piedalās R. Skujeniece, E. Brigmane, A. Jankuna un G. Lielkāja.

Tiek diskutēts par *Exit Rīga* zīmolu attiecībā pret citiem Pierīgā un tuvumā esošajiem tūrisma zīmoliem. E. Brigmane dalās gūtajā pieredzē Spānijā, Mursijas reģiona pilsētā Karavaka de la Krusa par tur izveidoto tūrisma politikas pārvaldības modeli un ieviesto vienoto kvalitātes sistēmu. Tiek diskutēts par Latvijas pieeju tūrisma politikas pārvaldībā un nepieciešamajām izmaiņām. A. Jankuna dalās ar Lietuvā gūto pieredzi par Kauņas sadarbību ar vairākām Latvijas pilsētām.

5) Jauns tūrisma maršruts - diskusija.

J. Sveženceva informē, ka nākamgad plānots izstrādāt jaunu tūrisma maršrutu. Lai apkopotu idejas, sēdes dalībniekiem vispirms tiek lūgts atbildēt uz diviem jautājumiem.

Pirmajā jautājumā par to, kādas ir galvenās Mārupes novada tūrisma priekšrocības, salīdzinot ar citiem Latvijas novadiem, tiek gūtas tādas atbildes kā Rīgas tuvums, plašā novada teritorija, daba, daudzpusīga uzņēmējdarbība, lidostas esamība novadā, iedzīvotāju skaita pieaugums, interesantas darbnīcas un mājražotāju, amatnieku pārstāvētās jomas, kā arī novada dažādība (lauku teritorijas, industriālie rajoni utt.).

Otrajā jautājumā par to, kā veicināt ienākošo tūrisma novadā, tiek gūtas tādas atbildes kā unikālu pasākumu organizēšana, piemēram, Staro Mārupe, tūrisma informācijas/ bukletu segmentēšana konkrētām mērķauditorijām, esošās tūrisma infrastruktūras popularizēšana (piemēram, Medema purva taka kā unikāla pastaigu vieta), Mārupes tirgus izveide, partizānu mārketinga pielietošana, putnu vērotāju kā mērķauditorijas piesaiste un sadarbības izveide ar tūrisma operatoriem un aģentūrām.

Tiek izteikti arī vairāki priekšlikumi – nākamgad Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sēdi apvienot ar Medema purva takas iziešanu, kad takas 2. kārtā būs pabeigta, tādējādi jauno taku popularizējot arī padomes locekļu vidū, kā arī, lai spētu radīt jaunu un unikālu tūrisma produktu, tiek ieteikts piesaistīt pieredzējušus tūrisma jomas ekspertus.

Turpinājumā uz izdalītajām lapiņām sēdes dalībniekiem tiek lūgts sniegt atbildes uz šādiem jautājumiem – maršruta veids, novada teritorija, kurā jauns maršruts būtu nepieciešams, un, ar ko maršruts varētu būt īpašs.

Ideju apkopojums.

Saistībā ar ieteicamo maršruta veidu tiek minētas vairākas interesantas idejas – aktīvās atpūtas maršruts, ūdens maršruts, iekļaujot novada ūdenstilpnes, Santjago ceļš, maršruts gar Lielupi vai ap Babītes ezeru, maršruts ar bērniem, izaicinājumu maršruts, militārā tūrisma maršruts, 10 veidu transportlīdzekļu piedzīvojums, 100 km pārgājiena maršruts, iekļaujot skaistākās novada vietas, jaunas

pieredzes maršruts (pirmo reizi uzkāpt skatu tornī vai izbaukt ar SUP dēli), līdzdarbošanās maršruts (iekļaut vietas, kurās grupas var pavadīt laiku apgūstot vai radot ko jaunu), maršruts, kurā tiek iepazīti dažādu nozaru novada uzņēmumi, aviācijas tematikai veltīts maršruts, maršruts, kurā tiek iekļauti novada meistari un slepeno vietu apmeklējums, par kurām zina tikai vietējie iedzīvotāji.

Apkopojot idejas par to, kurā novada teritorijā jauns maršruts būtu nepieciešams, tiek secināts, ka vairākas idejas iekļauj Babītes ezera apkārtni, kā arī vairākas Babītes pagasta teritorijas – Babīti, Spilvi, Mežāres, Dzilnuciemu un Beberbeķu dabas parku. Tāpat arī tiek minētas vairākas Salas pagasta teritorijas – Varkaļi, Spuņciems un Gātciems. Saistībā ar Mārupes pagastu teritoriju tiek minēta golfa laukuma “Viesturi” apkārtnē, Jaunmārupe un Skulte. Tiek minēta arī ideja izveidot maršrutu, iekļaujot vietas, kurās tika filmēts seriāls “Eņģeļu iela 9. Pelnrušķītes mantojums”.

Attiecībā uz to, ar ko maršruts varētu būt īpašs, tiek minētas tādas idejas kā baiļu pārvarēšana, piemēram, izjāde ar zirgu un uzkāpšana tornī, laba darba paveikšana maršrutā, piemēram, nokrituša koka zara noņemšana no celiņa, sniega kurpju izmantošana, īpašu aktivitāšu iekļaušana maršrutā, kā piemēram, disku golfa spēle, prāta spēļu integrēšana par vēsturi, novada ražotāju un ar to darbu saistīto procesu iepazīšana, tematisku dzejoļu iekļaušana, motivējošu balvu ieviešana, sadarbības izveidošana ar *airBaltic* (krāj punktus ceļojumam, ja ir izieti vairāki tūrisma maršruti), kā arī dažādu slēpņu un foto orientēšanās uzdevumu iekļaušana maršrutā.

Diskusijā piedalās R. Skujeniece, J. Sveženceva, E. Brigmane un P. Vēvere-Boša

Tiek uzdoti jautājumi par jauno novada identitāti un tajā attēlotajiem simboliem, uz ko tiek sniegta atbilde, ka izsūtīt protokolu, tiks nosūtīta apstiprinātā Mārupes novada pašvaldības stila grāmata, kurā ir aprakstīts zīmola stāsts un logotipa elementu skaidrojums.

SĒDI BEIDZ: plkst. 20:00

PIENEMTIE LĒMUMI:

- 1) Izslēgt Mārupes novada iedzīvotāju E. Korni no Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sastāva.

IZTEIKTIE PRIEKŠLIKUMI:

1) Par Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sēdi:

- Nākamajā gadā padomes sēdi apvienot ar Medema purva takas iziešanu, kad takas 2. kārtā būs pabeigta.

2) Par jaunu tūrisma produktu izveidi:

- Piesaistīt pieredzējušus tūrisma jomas ekspertus jaunu un unikālu tūrisma produktu radīšanai.

PIELIKUMI:

1. Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sēdes prezentācijas;
2. Tūrisma un kultūrvides konsultatīvās padomes sēdes apmeklējuma parakstu lapa.

Protokolēja:

Mārupes novada Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūras
tūrisma speciāliste

P. Vēvere-Boša

Padomes priekšsēdētāja:

Biedrības “Pierīgas tūrisma asociācija” pārstāve

E. Brigmane